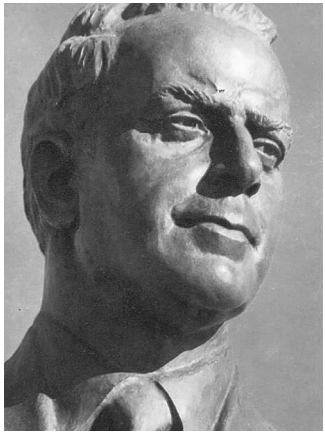

Yeni Azərbaycan Partiyası
Azərbaycanı müstəqillik
yolunda inkişaf etdirməyə
qadir bir partiyadır

İlham Əliyev

**YENİ
AZƏRBAYCAN**

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir.
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

27 sentyabr
2024-cü il,
cümə
№ 177 (6763)
Qiyaməti
60 qəpik

İqtisadi inkişaf modelimiz dünyada özünü təsdiqləyib

➔ Bax səh. 2

➔ Bax səh. 4

**Prezident İlham Əliyevin çıxışı -
siyasət və mücadilə
təcrübəmizin yekunu kimi**

27 sentyabr 2020-ci il, saat 06:00... Zəfərə hədəflənən ilk saat

➔ Bax səh. 3

Sülhün şərti dəyişməzdir!

➔ Bax səh. 2

**Qətiyyətlə
pisləyirik!**

➔ Bax səh. 5

İki qardaşın Niyyət Bəyannaməsi...

Azərbaycan və Türkiyə ekoloji təmiz məhsul istehsalı və ərzaq təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsində əməkdaşlığı artıracaq. İki ölkənin Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi arasında heyvandarlıq və heyvan sağlamlığı sahəsində əməkdaşlığın gücləndirilməsinə dair Niyyət Bəyannaməsinin imzalanması da bu strateji məqsəddə xidmət edir. Sənədə əsasən, tərəflər heyvandarlıq sahəsinə sərmayələrin cəlb olunması, bu sahədə fəaliyyət göstərən iş adamları arasında əlaqələrin gücləndirilməsi və təşviq edilməsi barədə razılıq əldə ediblər.

Türkiyə bütün sahələrdə olduğu kimi kənd təsərrüfatı sahəsində də Azərbaycanın etibarlı tərəfdaşdır. İki ölkə arasında aqrar tədqiqatlar, təhsil, pambıqçılıq, toxumçuluq, baytarlıq, aqrar sığorta və digər sahələr üzrə səmərəli əməkdaşlıq uğurla davam edir. İclasda iki ölkə arasında kənd təsərrüfatı sahəsində qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsi üçün böyük potensiallar mövcuddur. Eyni zamanda, Azərbaycanın istehsal etdiyi kənd təsərrüfatı məhsullarının Türkiyə vasitəsilə Avropa bazarlarına ixracının genişləndirilməsi müasir ixrac-tranzit siyasətində mühüm yer tutur.

Türkiyə və Azərbaycan aqrar sahədə ənənəvi istehsal və əməliyyatların müasir aqrar-sənaye modelinə...

➔ Bax səh. 5

ANIM GÜNÜ
27 Sentyabr

ABŞ Ermənistanı məhvə aparır...

Əsiri olduğu işğalçı siyasət Ermənistanı son 30 ildə global inkişafdan xeyli geri salıb. Hətta regional inkişaf prosesləri ilə ayaqlaşma bilməyən İrəvan fərqli çətinliklər altında özünün "dövlətçilik imitasiyası" ilə məşğul olub - illik dövlət büdcəsi fərqli ianələr və ya "dotasiyalarla" formalaşdırılıb, xaricdə yaşayan lobbü təşkilatlarına ümid bağlayıb. Bu isə özünü "dövlət" kimi seçiyyələndirən bir subyekt üçün aşağılayıcı haldır - XXI əsrin ikinci onilliyinin birinci rübü başa çatarkən İrəvan hələ də siyasi-iqtisadi "dilançilik"dən əl çəkmə bilmir.

Son 4 ildə bölgədə yaranan yeni reallıqlar isə İrəvanı həm də bu kimi aşağılayıcı hallardan xilas etmək iqtidarındadır - çünki Azərbaycan dövlətinin yürütdüyü uğurlu...

➔ Bax səh. 6

**Milli təhlükəsizlik
strategiyamızın
ayrılmaz
tərkib hissəsi...**

➔ Bax səh. 4

"Böyük ambisiyaların" xırda oyuncağı...

Adının önünə "beynəlxalq" yarlğı yapışdıraraq bəzi güclərin əlində "dəyənəyə" çevrilmiş təşkilatların həyata keçirdikləri funksiya hər kəsə məlumdur. Daha çox müstəqil xarici siyasət yürüdən ölkələrə qarşı "mübarizədə" istifadə olunan bu kimi "təşkilatlar"ın ənənəvi təzyiq mexanizmləri mövcuddur - daha çox "insan hüquq və azadlıqları", "söz azadlığı", "plüralizm", "siyasi məhbus" predmetləri ilə siyasi təzyiq yaratmağa çalışan bu qurumların əsl niyyəti isə ortadadır.

ABŞ-da fəaliyyət göstərən və dünya ölkələrində "insan hüquqları", "sosial-siyasi təsisatların demokratik indekslər baxımından "durumu" və fəaliyyət mexanizmi kimi "fundamental məsələləri" araşdıraraq hesabatlar hazırlayan "Human Rights Watch" təşkilatı da bu qəbildəndir. Birləşmiş Ştatların "yumşaq güc" siyasətində xüsusi "məhiyyət" daşıyan bu təşkilatın xidmətindən Ağ Ev tez-tez istifadə edir - "Kapitol"nin maraqlarının diqtəsinə uymayan dövlətlər tez-tez bu təşkilatın hazırladığı "hesabatlarda" son yerlərdə göstərilir, həmin ölkələrdə "insan haqlarının qorunması" məsələsinin "təhlükədə" olduğu bəyan edilir. Təbii ki, illərdir davam edən bu siyasi oyun bütün parametrləri üzrə ifşa edilib.

Təəssüflə qeyd etmək lazımdır ki...

➔ Bax səh. 7

Kanada beynəlxalq qanunları necə pozur?

**Maqron
BMT tribunasından
yalan danışdı**

➔ Bax səh. 7

➔ Bax səh. 6

tunları olan qeyri-neft sektoruna söykəndiyini təsdiqləyir. Bu, onu göstərir ki, ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi istiqamətində atılmış addımlar və düşünülmüş islahatlar öz mühtüm bəhrəsini verməkdədir.

Prezident İlham Əliyevin bəyan etdiyi kimi əsas hədəf iqtisadiyyatımızı bundan sonra daha da şaxələndirmək və dayanıqlı inkişaf modelini təkmilləşdirməkdir.

Cari ilin yanvar-avqust aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 6,1 faiz artaraq 53 milyard 947,2 milyon manat və ya hər nəfərə orta hesabla 5291,6 manat olub. Əhalinin səərəncamında qalan gəlirləri 47 milyard 488,1 milyon manat təşkil edib. Əhalinin gəlirlərinin artım tempi inflyasiya göstəricisinə üstələməklə sosial rifahı da yaxşılaşdırıb.

baqqı və ninin ediləcək

mühit geoqitəsidə imkanlar xarici investorların bizzə olan münasibətini daha da yaxşılaşdırıb. İnvestisiyaların adambaşına düşən həcminə görə qabaqcıl ölkələr sırasında olan Azərbaycanı indiki tamamilə yeni mühit yaranıb və xarici investorların hökumətə ünvanlanan ciddi və müsbət siqnalıdır da bunu təsdiqləyir. Eyni zamanda, bu investisiya fəallığı və marağı ənənəvi sənaye məntəqələri olan Bakı və Sumqayıtdakı sənaye parkları ilə yanaşı, azad edilmis ərazilərdə yeni yaradılan Ağ-də və Cəbrayıl rayonlarındakı sənaye parklarının təmsilində də özünü göstərməkdədir.

Ölkəmizdə strateji iqtisadi hədəflərinin gerçəkləşməsində güclü maliyyə təminatı olan və bütün tədbirlərin əsas mənbəyi olan dövlət büdcəsinin yığım imkanları da böyüyür. Hazırda hökumətin iqtisadi komandası tərəfindən müzakirə olunan 2025-ci ilin dövlət büdcəsi və icmal bödcə layihələrinin müştəki göstəriciləri də potensialıvızın artmasından xəbər verir.

Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi büdcədə xərc prioriteti kimi ilk növbədə, ölkəmizin hərbi

potensialının gücləndirilməsi, təhlükəsizliyin təmin edilməsi, dövlət sərhədlərinin qorunması, hərbi sənaye kompleksinin inkişafı, Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun bərpası və digər layihələr dayanır. Həmçinin, sosialyönümlü layihələr, sosial infrastrukturla bağlı olan layihələr xərclərin əsas istiqamətlərini təşkil edəcək.

ELBRUS CƏFƏRLİ

Cənubi Qafqaz regionunda sülh və təhlükəsizliyin təmin olunması beynəlxalq birliyin diqqət mərkəzindədir. Yeni mərhələdə bölgədə sabitlik və əməkdaşlıq mühitinin formalaşması üçün Azərbaycanla Ermənistan arasında

Sülhün şərti dəyişməzdir!

Nazirlərin Nyu-York görüşü nə vəd edir?

sülh müqaviləsinin imzalanması vacibdir. Azərbaycan dövləti regionun gələcəyi naminə qarşı tərəfə beynəlxalq hüquq normalarına əsaslanan sülh sazişini imzalamağı təklif edib. Uzun müddətdir ki, tərəflər arasında sülh sazişi layihəsi müzakirə olunur.

ni... nevrədə, ikinci görüş isə noyabrın 7-də Vaşinqtonda keçirilmişdi. Üçüncü görüş həmin ilin dekabrında Moskvada nəzərdə tutulsa da, son məqamda Ermənistan tərəfi bu görüşdən imtina etmişdi. Bu səbəbdən də, həmin görüş Rusiya və Azərbaycanın XİN başçıları arasında keçirilmişdi. Bundan sonra isə sülh sazişi üzrə müzakirələr onlayn formatda aparılırdı. Lakin 2023-cü ilin 1-4 may tarixlərində Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin ABŞ-də görüşü keçirildi ki, bu da üçüncü raund oldu.

Həm də, bu görüş tərəflərin masaya qatımsızın təsdiqi idi. Sözügedən görüşdə tərəflər bir sıra məsələlər üzrə razılığa gəldilər. Ceyhun Bayramovla Ararat Mirzoyanın dördüncü görüşü isə həmin il mayın 19-da Moskvada baş tutdu. Azərbaycan və Ermənistanın xarici işlər nazirləri öten ilin iyun ayında ABŞ-in paytaxtı Vaşinqtonda sülh sazişi üzrə danışıqların beşinci raundunu keçirdilər. Altıncı raund bu il fevralın 28-29-da Almaniyanın paytaxtı Berlinə, yeddiinci raund isə 10-11 may tarixlərində Qazaxıstanın Almatı şəhərində gerçəkləşdi. Ardınca, qeyd etdiyimiz kimi, iyun ayında ABŞ-də növbəti görüş baş tutub.

Hazırkı görüş isə bu platforma çərçivəsində hər iki ölkənin XİN başçılarının doqquzuncu görüşüdür. Beləliklə, XİN başçılarının 9 görüşündən 5-i ABŞ-da reallaşır. Bu fakt göstərir ki, ABŞ Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlərin normalaşdırılması istiqamətində çox fəallıq göstərir. Ümumiyyətlə, son vaxtlar sühl prosesi ilə bağlı danışıqlarda intensivlik müşahidə olunur. Tərəflər proseso bağlı pozitiv fikirlər də səsləndirirlər. Xüsusilə, tərəflərin vasitəçilər olmadan, birbaşa təmasları prosedürə müsbət tendensiyaqlar şərtləndirən əsas amildir. Ötən il dekabrında byarın edimiş ikitərəfli açıqlama və orada əksini tapan müddəalar, bu il aprelin 19-da əldə edilmiş razılığa əsasən Qazaxın 4 kəndinin qaytarılması da bu faktı təsdiqləyir.

Azərbaycan rəsmi səviyyədə bəyan edib ki, sülh sazişi layihəsinin təxminən 80 faizi razılaşdırılıb. Erməni tərəfi də sülhlə bağlı pozitiv əhvalatlar verir. Bu günlərdə Nikol Paşinyan deyib ki, Ermənistan COP29-a qədər sülh sazişinin razılaşdırılmış maddələr üzrə imzalanmasını tərəfdardır. Lakin rəsmi Bakı razılaşdırılmamış maddələrin sülh sazişindən çıxarılmasını və bu formada imzalanmasını qəbul etmir. Çünki bu, “yarımçıq” saziş olacaq və dayanıqlı sülhü təmin etməyəcək. Ona görə də, prinsipial məsələləri layihədən çıxarmaq yox, onları razılaşdırmaq lazımdır. Sülhə nail olmaq üçün ən əsası Azərbaycan haqlı tələbləri yerinə yetirilməlidir.

İlk növbədə, Ermənistan özünün əsasız iddialarının unutmali, Azərbaycanın beynəlxalq aləm tərəfindən qəbul edilən sərhədlərinin toxunulmazlığını tanımaqla yanaşı, qondarma ərəzi iddialarından rəsmən əl çəkdiyini ortaya qoymalıdır. Məlumdur ki, Ermənistanın Müstəqillik Bəyannaməsinin preambulasında “Ermənistan SSR Ali Sovetinin və Dağlıq Qarabağ Milli Şurasının 1 dekabr 1989-cu il tarixli “Ermənistan SSR-yə yenidən birləşmək haqqında” birgə qondarma qərar mövcuddur. Yəni, rəsmi olaraq Ermənistan hələ də 4.4 min kv.kmlik Azərbaycan torpağına iddia ortaya qoyur. Azərbaycan isə haqlı olaraq Ermənistan konstitusiyasının dəyişikliyinə ehtiyac duyduğunu ödə çəkir. Rəsmi İrəvan konstitusiyasında dəyişiklik etmək sülh üçün maraqlı olduğunu isbat edə bilər. Ötən ilin sentyabrında baş tutan anti-

teror tədbirlərinin uğurlu nəticəsi olduğu prosesi ilə bağlı mənzərəni daha da aydınlaşdırıb - artıq Ermənistanın manipulyasiya imkanları əlindən alınıb. İndiki məqamda yeganə əsas problem və başlıca şort Ermənistanın konstitusiyasının dəyişdirilməsidir. Çünki onun tərkibində Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları var və bu, baş verməyə qədər şülh sazişinin imzalanması mümkünəz görünür.

Şübhəsiz ki, Nyu-Yorkda XİN başlıqlarının görüldünə də bu məsələ diqqət mərkəzində olmaq. Yekun şülh sazişini imzalamaq üçün Ermənistanın konstruktiv mövqə nümayiş etdirməsi lazımdır. ABS-ə gəlincə, onun şülh üçün təşəbbüsləri müsbət dəyərləndirilir. Lakin bu ölkənin 30 il işğalçı siyasət yürütməsi Ermənistanı 250 milyon dollardan çox yardım etməsi, eləcə də silahlandırması onun obektiv vəziyyətiləinə zərər vura bilər. Ona görə də, rəsmi Vaşinqton prosedə səmimi olmalı və tərəf tutmamalıdır.

27 sentyabr 2020-ci il, saat 06:00...

Zəfərə hədəflənən ilk saat

Tariximizdə əbədi qalacaq tarixin bu günü - 27 sentyabr 2020-ci il! Həmin gün ölkəmiz, xalqımız səhəri müharibə xəbəri ilə açdı. Səhər saat 06:00-da İkinci Qarabağ müharibəsi başlamışdı. Müharibə uzun çəkmədi - cəmi 44 gün davam etdi. Ancaq bu qısa müharibədə qazanılan Qələbə öz miqyasına və mahiyyətinə görə çox böyük idi. Müharibədə Azərbaycan yalnız işğalçı Ermənistanla deyil, həm də onun arxasında dayanan böyük güclərə qalib gəlməklə ərazi bütövlüyünü təmin etdi. Bu Zəfər son 200 il-

lik tariximizin ən parlaq səhifəsini təşkil edir. İki yüzillik ərzində biz ilk dəfə olaraq torpaq itkilərinə məruz qalmadıq, ötən əsrin doxsanıncı illərinin əvvəllərində zor gücünə zəbt edilmiş ərazilərimizi geri qaytarmaya nail olduq. Bu Qələbə ilə həm də sonrakı zəfərlərimizin təməli qoyuldu, biz bir dövlət və xalq olaraq suverenliyimizin tam bərpası uğrunda çarpışmağa başladıq. Həmin unudulmaz, qürurverici anları da yenə də sentyabr ayında yaşadıq. 2023-cü il sentyabrın 19-20-də baş tutan uğurlu lokal xarakterli

əməliyyatların nəticələrinə uyğun olaraq Qarabağda separatizmə birdəfəlik son qoyuldu.

Azərbaycan dövləti və cəmiyyəti şəhidlərin xatirəsini daim uca tutur. Prezident İlham Əliyev 2 dekabr 2020-ci il tarixində "Azərbaycan Respublikasında Anım Günü'nün təsis edilməsi haqqında" sərəncam imzalayıb. Həmin sərəncamda əsasən hər il sentyabrın 27-si ölkəmizdə Anım Günü kimi qeyd edilir.

Müharibə qaçılmaz idi

İşğalçı Ermənistanın davranışları müharibəni qaçılmaz edirdi. Bunun da əsas səbəbi Ermənistanın üç onillik ərzində danışıqlar prosesində formal olaraq iştirak etməsi və işğalçılıq siyasətindən geri çəkilmək istəməməsi idi. Ermənistanın işğal illərində törətdiyi müharibə cinayətləri hər kəsə bəllidir. Aдекват şəkildə cəzalandırılmaması işğalçı ölkəni, necə deyirlər, daim yeni təxribatlarla və yeni müharibə cinayətlərinə ruhlandırırdı. 27 sentyabr 2020-ci il ərəfəsində belə təxribatların miqyası daha da genişlənməmişdi. Beynəlxalq hüquq normalarına arxa çevirən işğalçı dövlətin rəhbərliyi vaxtilə zor gücünə zəbt edilən bütün torpaqları qondarma "DQR"-ə aid etməyə çalışır, bir qarış torpağın belə Azərbaycanca qaytarılmayacağını bəyan edirdi. Bu ölkənin baş naziri Nikol Paşinyan "Qarabağ Ermənistanıdır və nöqtə" deməklə bütün danışıqlar prosesinə zərbə vurmuş və onu mənasız etmişdi. Bunlar azmış kimi, Ermənistan Azərbaycanı "yeni torpaqlar uğrunda yeni müharibə" ilə hədələməyə başlamışdı. 2020-ci ilin iyul ayında heç bir səbəb olmadan iki ölkə arasında ki dövlət sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində mövqelərimiz, dinc sakinlər və mülki infrastruktur erməni hərbi birləşmələri tərəfindən qəfil artilleriya atəşinə tutuldu. Avqust ayında işğalçı dövlət respublikamıza diversiya qrupu göndərdi. Bundan başqa, Şuşada qondarma rejimin başçısı özünə "andıçmə mərasimi" keçirir, Ermənistanın baş naziri Şuşada, Cıdır düzündə rəqs edir, qondarma

"DQR"-in parlamentinin Şuşaya köçürülməsi ilə bağlı planlar qurulurdu...

2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı qüvvələri növbəti dəfə genişmiqyaslı təxribat törədərək cəbhəbə-yu zonada yerləşən Azərbaycan Ordusunun mövqelərini və yaşayış məntəqələrini iriçaplı silahlar, minaatanlar və müxtəlif çaplı artilleriya qurğularından intensiv atəşə tutub. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin məlumatında bildirilirdi ki, düşmən tərəfindən Tərtər rayonunun Qapanlı, Ağdam rayonunun Çıraqlı və Orta Qərvənd, Füzuli rayonunun Alxanlı və Şükürbəyli və Cəbrayıl rayonunun Cəbrayıl Mərcanlı kəndlərinin intensiv atəşə tutulması nəticəsində mülki əhali arasında həlak olan və yaralananlar olub. Mülki infrastruktur obyektlərinə ciddi ziyan dəyib.

Azərbaycanın seçim imkanı qalmamışdı. Beləliklə, Ermənistan silahlı qüvvələrinin döyüş aktivliyinin qarşısını almaq, mülki əhalinin təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Ordusunun komandanlığı tərəfindən qoşunlarımızın bütün cəbhə boyu əks-hücum əməliyyatı başlaması barədə qərar verilib.

Sentyabrın 27-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Təhlükəsizlik Şurasının iclası keçirilib. Dövlətimizin başçısı iclasda çıxış edib. Çıxışında Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin əks-hücum əməliyyatlarının başlamasına aydınlıq gətirən dövlətimizin başçısı mübarizəmizin haqq mübarizəsi olduğunu və xalqın Ordunu də-

təklədiyini diqqətə çatdırıb.

Müharibənin ilk günündə Prezident İlham Əliyev ölkədə "Hərbi vəziyyət elan edilməsi haqqında" fərman imzalayıb. Sərəncamda o xuyuruq: "Ermənistan Respublikasının silahlı qüvvələrinin Azərbaycan Respublikasının Dağlıq Qarabağ bölgəsini və ətraf rayonlarını işğal etməsi, Azərbaycan Respublikasına qarşı silahlı hücumlar etməsi və mütəmadi hərbi təxribatlar törətməsi ilə əlaqədar, 2020-ci il 28 sentyabr saat 00:00-dan Azərbaycan Respublikasının bütün ərazisində hərbi vəziyyət elan edilsin". Fərmanla Bakı, Gəncə, Sumqayıt, Yevlax, Mingəçevir, Naftalan şəhərlərində, Abşeron, Cəbrayıl, Füzuli, Ağcabədi, Beyləqan, Ağdam, Bərdə, Tərtər, Goranboy, Göygöl, Daşkəsən, Gədəbəy, Tovuz, Şəmkir, Qazax və Ağstafa rayonlarında hərbi vəziyyət dövründə saat 21:00-dan saat 06:00-dək komendant saatı tətbiq edilib.

Sentyabrın 27-də Milli Məclisin iclası keçirilib. İclasda Milli Məclis "Hərbi vəziyyət elan edilməsi haqqında" Azərbaycan Prezidentinin fərmanının təsdiq edilməsi barədə qərar qəbul edib.

Cəmiyyətin səfərbərliyi və həmrəyliyi

Müharibə ölüm-itim, qan-qada, göz yaşları, nisgil, ana fəryadı, talelərin pozulması, puça çıxan ümidlər deməkdir. Ancaq təzəda bir baxın. Dörd il bundan əvvəl sübh təzədən gələn müharibə xəbərini eşidən hər bir azərbaycanlı göz yaşlarını saxlaya bilməyərək "o gün gəldi, nəhayət, başladı" deyə pıçıldadı. Bu, ümummilli bir əhval-ruhiyyə idi. Əlinə silah alıb döyüşlərə gedəcək gənc də, oğlunu cəbhəyə yola salacaq ana-ata da, barmağında nişan üzüyü daşıyan, sevgi həsrəti çəkəcək qızlar da eyni hissləri keçirirdilər. Yaşanacaq fəsadlara, ağrı-acılara rəğmən, cəmiyyətimizin müharibə ovqatına köklənməsi isə təsadüfi deyildi. Bu, qəfil başlayan yox, gözlənilən bir müharibə idi. Hər bir azərbaycanlı otuz il idi ki, düşmən tapdağında qalan torpaqların nisgilini qəlbinin başında daşıyırdı, Şuşa, Xankəndi, Xocalı, Laçın, Kəlbəcər, Ağdam xəyalları bir an da olsun bizləri tərk etməmişdi. Qanadlanan ruhumuz daim o yerlərdə gözib dolayırdı. Buna görə də müharibənin başlaması xəbəri heç kəsi

etdi. Bu, bütövlükdə Azərbaycan cəmiyyətinin yüksək vətənpərvərliyinin bariz ifadəsi idi. Azərbaycan xalqı torpağa, ənənələrinə bağlı bir xalqdır. Biz zəngin tarixi keçmişə olan bir xalq kimi, ərazilərimizin işğal altında qalması ilə barışa bilməzdik və barışmadıq da. Müharibənin ilk günündən Azərbaycan xalqı Prezidentə, Ordumuza güclü dəstək nümayiş etdirdi. Sentyabrın 27-də xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar bəyanat yayıblar. Qeyri-hökumət təşkilatlarının qəbul etdikləri müraciətdə vətəndaş cəmiyyəti təsisatlarının nümayəndələri Ali Baş Komandanımızın və Ordumuzun yanında olduqlarını bildiriblər. Eyni zamanda, 500-dən çox QHT beynəlxalq təşkilatlara müraciət ünvanlayıb. Həmin gün Azərbaycanda fəaliyyət göstərən 50 siyasi partiya Ermənistan silahlı qüvvələrinin genişmiqyaslı təxribatına dair birgə bəyanat yayıblar. Dövlətimizin başçısı xalqa müraciətində və Təhlükəsizlik Şurasının iclasındakı çıxışında Ordumuzun əks-hücum əməliyyatlarını başlamasının səbəblərini aydınlıq gətirdi, Zəfərə böyük inamın ifadə etdi. TŞ-nin iclasındakı çıxışında cəmiyyətimizdəki yüksək həmrəyliyə diqqət çəkən dövlətimizin başçısı vurğulayıb: "Qətiyyətlə deyə bilərəm ki, - bu gün səhər mən bütün bölgələrdən, cəbhəyeni bölgələrdən məlumat almışam, - Azərbaycan vətəndaşları cəsarət göstərirlər, hər kəs öz yerindədir, ordumuza, dövlətimizə hər an dəstək verməyə hazırdılar və bunu edirlər".

Dövlətin gücü, Liderin qətiyyəti

Cəmiyyətimizin əhval-ruhiyyəsi ilə yanaşı, dövlətimizin siyasi qətiyyəti də ortada idi. Otuz il ərzində ATƏT-in Minsk qrupu formatında aparılan sülh danışıqlarında yüksək fəallıq göstərən, substantiv nəticələr əldə edilməsinə çalışan Azərbaycan dövləti Prezident İlham Əliyevin strateji baxışlarına və yanaşmalarına uyğun olaraq paralel şəkildə öz iqtisadiyyatını gücləndirmiş və müasir ordu qurmağa nail olmuşdu. Prezident İlham Əliyev uzaqgörən siyasətçi olaraq müasir dünyanın mənzərəsini və reallıqlarını obyektiv baxış bucağından dəyərləndirir. Dövlətimizin başçısı danışıqların davam etdiyi uzun illər ərzində dəfələrlə diqqəti beynəlxalq prinsiplərin pozulduğuna yönəldib. O cümlədən artıq tarixdə qalan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə də selektiv yanaşma sərgiləndirdi. ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr dövlətləri işğalçı dövlətin cəzalandırılmasına çağırışlar etmək əvəzinə, işğal məhsulunu olan keçmiş status-kvonon sonsuzluqadək saxlanılmasına çalışırdılar. Minsk qrupunun 28 illik fəaliyyətinin nəticəsi sıfır oldu. Buna görə də Prezident İlham Əliyev ərazi bütövlüyümüzün təmin olunmasının ən real yolunu ölkənin gücləndirilməsində gördü. Onun uzaqgörənliklə qarşıya qoyduğu hədəflər də məhz Azərbaycanın potensialının artırılmasına və bu əsasda güclü ordu qurulmasına hesablanmışdı. Ölkəmiz qətiyyətli və uzaqgörən Liderinin məqsədyönlü siyasəti sayəsində bu hədəfinə addım-addım yaxınlaşdı. Məhz ölkənin güclü potensialına və Silahlı Qüvvələrinin yüksək döyüş qabiliyyətinə əsaslanan Prezident İlham Əliyev müxtəlif auditoriyaların tribunallarından cəsarətlə bəyan edirdi ki, sülh danışıqları nəticə verməyəcəyi təqdirdə, Azərbaycan öz ərazilərini digər vasitələrlə işğaldan azad edəcək. Prezident

İlham Əliyevin qətiyyəti sayəsində Azərbaycan dövləti bu məsələni həmişə öz gündəliyinin mərkəzində saxladı və siyasətini də əsas ümummilli ideyamızın reallaşdırılmasına uyğun apardı.

Dünya 44 günlük müharibə günlərində Prezident İlham Əliyevin Lider qətiyyətini, yüksək diplomatik məharətinin bir daha şahidi ldu. Yuxarıda sadalanan reallıqlar vəziyyətin necə mürəkkəb olduğu, Ordumuzun qarşısında necə çətin bir vəziyyətin dayandığı barədə konkret təsəvvür yaradır. Lakin Müzəffər Lider İlham Əliyev ayrı-ayrı azərbaycanafob mərkəzlərdə qurulan planları dağıtmağı, alt-üst etməyi bacardı. 44 günlük müharibədə qazanılan böyük Qələbənin əsas memarı İlham Əliyevdir. Zəman bir daha təsdiqlədi ki, Prezident İlham Əliyev apardığı siyasətdə milli maraqları hər şeydən üstün tutur və nəyi, nə zaman, necə etməyin lazım olduğunu hamıdan yaxşı bilir. Ermənistanın genişmiqyaslı təxribatlarına qarşı əks-hücum əməliyyatının başlanmasından sonra ilk döyüşlərdə qazanan uğurlar dövlət başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin müharibə hazırlıqlarını necə yüksək keyfiyyətlə apardığını ayəni şəkildə ortaya qoydu. Hər bir məsələdə müasir yanaşma tətbiq edən İlham Əliyev Vətən müharibəsində də novatorluq nümunəsi sərgilədi. Bu müharibənin, təbii olaraq, hərbi təxribatların dünyəvi tarixində analoqu yoxdur. Prezident İlham Əliyev Brüsselə "El Pais" qəzetinə müsahibəsində Vətən müharibəsini dəyərləndirərək "Böli, bu, beynəlxalq hərbi bütövlüyümüzün ümumi dəyərləndirməsidir ki, Azərbaycan XXI əsrin müharibəsini apardı. Bizdən əvvəl heç kim müharibəni bu cür aparmayıb. Təkcə dronlar deyildi, çox dəqiq kəşfiyyat var idi", - deyə vurğulayıb.

Düşmən kapitulyasiyaya məruz qaldı

Azərbaycan xalqı Vətən müharibəsinin elə ilk günündən başlayaraq cəbhədən gələn qələbə müjdələrinə sevinirdi. Ordumuzun peşəkarlığının, yüksək döyüş qabiliyyətinin, hərbiçilərimizin göstərdikləri misilsiz qəhrəmanlıqların nəticəsi olaraq düşmən cəmi 44 gün ərzində bütövlükdə kapitulyasiyaya məruz qaldı. Azərbaycan Ordusunun sentyabrın 27-də Qarabağda başladığı uğurlu əks-hücum əməliyyatı nəticəsində noyabrın 9-dək 5 şəhər, 4 qəsəbə və 286 kənd işğaldan azad edildi. Cəbrayıl şəhəri və rayonun 90 kəndi, Füzuli şəhəri və rayonun 53 kəndi, Zəngilan şəhəri, rayonun Mincivan, Ağbənd, Bartaz qəsəbələri və 52 kəndi, Xocavənd rayonunun Hadrut qəsəbəsi və 35 kəndi, Tərtər rayonunun 3 kəndi, Qubadlı şəhəri və rayonun 41 kəndi, Xocalı rayonunun 9 kəndi, Şuşa şəhəri, Laçın rayonunun 3 kəndi, həmçinin Ağdərə və Murovdəgi istiqamətlərində bir neçə strateji yüksək, Zəngilanda isə Bartaz, Sığirt, Şükürataz yüksəklikləri və daha 5 ədəd yüksəklik azad olundu. Döyüşlərdə əldə edilən qələbənin siyasi müstəvidə davam etdirilməsi nəticəsində 44 günlük Vətən müharibəsindən sonrakı 20 gün ərzində 3 rayon - noyabrın 20-də Ağdam,

noyabrın 25-də Kəlbəcər, dekabrın 1-də isə Laçın bir güllə atılmadan Azərbaycanla təhvil verildi. 2022-ci avqustun 26-da Laçın şəhəri, Zabux və Sus kəndləri nəzarətə götürüldü. Bununla da üçtərəfli bəyanata uyğun olaraq, Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonlarının sülh yolu ilə qaytarılması prosesi sürətləndi və Azərbaycan ərazi bütövlüyünün təmin edilməsinə hərbi-siyasi yolla nail oldu.

Məğlub Ermənistan 44 günlük müharibədə kapitulyasiyaya uğramasına baxmayaraq, üçtərəfli bəyanatla üzərinə götürdüyü öhdəlikləri tam şəkildə yerinə yetirməkdən yayınmağa çalışır və ərazilərimizdə təxminən 15 min kontingentə malik hərbi hissələrini saxlamaqda davam edirdi. Təz-təz təxribatlara əl atırdı. Bütün bu təxribatların qarşısını alınması, üçtərəfli bəyanatın müddəalarının icrasının təmin olunması, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası quruluşunun bərpə edilməsi məqsədilə Azərbaycan 2023-cü il sentyabrın 19-da bölgədə lokal xarakterli antiterror tədbirlərinə başladı. Bu əməliyyatlar uğurla baş tutdu. Cəmi 23 saat 43 dəqiqə ərzində erməni separatçıları ağ bayraq qaldırmağa məcbur oldular.

Yeni reallıqlar, yeni perspektivlər

44 günlük Vətən müharibəsinin və 23 saatlıq lokal xarakterli antiterror tədbirlərinin nəticələrinə uyğun olaraq regionda yeni reallıqlar yaranıb. Bu reallıqlar Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin bərpası faktoruna əsaslanır. Əldə olunan böyük zəfərlər ölkəmizin qarşısında həm siyasi, həm də iqtisadi, hərbi müstəvilərdə geniş perspektivlər açır. Qalib Azərbaycan postmüharibə dövründə də xoş məramdan çıxış edir. Ölkəmizin yaratdığı reallıqlar yeni mərhələdə ölkə daxilində inkişaf, quruculuq, regional səviyyədə isə əməkdaşlıq və təhlükəsizlik üçün geniş imkanlar açır. Postmüharibə dövründə işğaldan azad olunan ərazilərdə başlayan və hazırda intensiv şəkildə davam etdirilən genişmiqyaslı quruculuq-abadlıq işləri Azərbaycanın inkişaf, ölkənin gücləndirilməsi, daha qüdrətli dövlət qurulması siyasətinə sadiq qaldığını təsdiqləyir. İmkanlar, potensial dağıdıcı müharibə deyil, quruculuğa, inkişafa, insanlara üçün daha fəvri şərait yaradılmasına istiqamətləndirilməlidir.

Azərbaycan eyni məzmunlu siyasətin həmin regionda səviyyədə də həyata keçirilməsinə nail olmağa çalışır. Ölkəmizin mövqeyi belədir ki, sülh, təhlükəsizlik və əməkdaşlıq üçün açılan fürsət pəncərələrindən maksimum səmərəli şəkildə istifadə olunmalıdır. İndi uzunmüddətli sülh üçün heç vaxt olmadığı qədər real imkan yaranıb. Ölkəmizin təşəbbüsləri də məhz regionda möhkəm hüquqi əsaslara söykənən davamlı sülhə nail olunmasına hesablanır. Azərbaycan tənziqləmə prosesinin ikitərəfli formatda aparılmasının tərəfdarıdır. Kənar güclərin regionda mövcudluqlarını təmin etmək cəhdləri proseslərə zərbə vurur. Təəssüf doğuran haldır ki, məğlub Ermənistan sülhyaradma prosesində səmimiilik nümayiş etdirmir və Fransa kimi dövlətlərin təhriki ilə yeni müharibə hazırlıqları görür. Ancaq rəsmi İrəvan 44 günlük müharibənin və 23 saatlıq lokal xarakterli antiterror tədbirlərinin nəticələrindən dərs çıxartmırdı, unutmamalıdır ki, "Dəmir yumruq" yerindədir. Regionun lider dövləti olan Azərbaycan bölgədə ən güclü orduya malikdir və bu ordu istənilən təcavüzü dəf etməyə qadirdir!

Mübariz ABDULLAYEV

**Müasir texniki vasitələrlə zənginləşən Silahlı
Qüvvələrimiz regionun təhlükəsizlik təminatçısıdır**

P.SADAYOĞLU

Böli, Pakistan İslam Respublikası artıq tarixə qovuşmuş "Qarabağ münacişisi"nin həllinə dair Azərbaycan tərəfinin mövqeyini birmənalı şəkildə dəstəkləyib və münacişənin Azərbaycanın maraqlarına uyğun şəkildə ədalətli noticiələnməsinin vacibliyini önə çəkib. Pakistanı Ermənistanın Azərbaycanca qarşı təcavüzünə münasibətdə israrlı mövqeyinin bariz nümunəsi kimi, 1993-cü ildə BMT TŞ-da Pakistanın sodrliyi ilə işğalçı Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan torpaqlarından qeydşərtsiz çıxarılması ilə bağlı 822 sayılı Qətnamə qəbul edilib. Eyni zamanda qeyd etmək lazımdır ki, möhəz bu səbəbdən Pakistan İslam Respublikası bu günədək işğalçı Ermənistan Respublikası ilə diplomatiki münasibətlər yaratmayıb. İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı isə bu dəstək ön yüksək səviyyədə özünü ifadə edib - Pakistan dövləti və Pakistan xalqı Azərbaycanın bu haqq işinə hərtərəfli mənəvi dayağ olduğunu bütün dünyaya nümayiş etdirib.

Amma yalnız unutmamaqla kifayətlənməməli, yaddaşla oxlaqla da çevirməyi bacarmalıdır. Xəstə milli şüur və psixologiyalarını yenib bizim ön azı son dörd illəki siyasət və mücadilə təcübəmizin nəticələri üzərində düşünməlidirlər. Azıciq dərinliyə varsalar görərlər ki, onların Qərb himayədarlarına bəslədikləri böyük ümidlər (bəlkə də eyniyor!) bu nəticələrin - milli-tarixi gerçəkliyimizin qarşısında nə qədər bəsit və mənasız görünür.

*Elnarə Akimova,
Milli Məclisin deputatı,
filologiya elmləri doktoru*

“Böyük ambisiyaların” xırda oyuncağı...

“Human Rights Watch”un COP29 öncəsi qərəzi

Adının önünə “beynəlxalq” yarlığı yapışdıraraq bəzi güclərin əlində “dəyənəyə” çevrilmiş təşkilatların həyata keçirdikləri funksiya hər kəsə bəllidir. Daha çox müstəqil xarici siyasət yürüdən ölkələrə qarşı “mübarizədə” istifadə olunan bu kimi “təşkilatlar”ın ənənəvi təzyiq mexanizmləri mövcuddur - daha çox “insan hüquq və azadlıqları”, “söz azadlığı”, “plüralizm”, “siyasi məhbus” predmetləri ilə siyasi təzyiq yaratmağa çalışan bu qurumların əsl niyyəti isə ortadadır.

ABŞ-da fəaliyyət göstərən və dünya ölkələrində “insan hüquqları”, “sosial-siyasi təsisatların demokratik indekslər baxımından “durumu” və fəaliyyət mexanizmi kimi “fundamental məsələləri” araşdıraraq hesabatlar hazırlayan “Human Rights Watch” təşkilatı da bu qəbildəndir. Birləşmiş Ştatların “yumşaq güc” siyasətində xüsusi “məhiyyət” daşıyan bu təşkilatın xidmətindən Ağ Ev tez-tez istifadə edir - “Kapitoli”nin maraqlarının diqtəsinə uymayan dövlətlər tez-tez bu təşkilatın hazırladığı “hesabatlarda” son yerlərdə göstərilir, həmin ölkələrdə “insan haqlarının qorunması” məsələsinin “təhlükədə” olduğu bəyan edilir. Təbii ki, illərdir davam edən bu siyasi oyun bütün parametrləri üzrə ifşa edilib.

“Hücumun” səciyyəsi...

Təəssüflə qeyd etmək lazımdır ki, tənqid hədəfinə çevrilən ölkələr sırasındakı Azərbaycan da yer alır. Amma ölkədaxili ictimai-siyasi vəziyyətə dair obyektiv, təhrif olunmamış faktlara nəzər salan hər bir şəxsə aydındır ki, hökumətdənkənər təzyiq qrupu qismində çıxış edən “Human Rights Watch” təşkilatının iddia etdiyinə əksinə olaraq Azərbaycanda ictimai-siyasi təsisatların fəaliyyəti üçün olduqca demokratik mühit mövcuddur, eləcə də siyasi sistemin struktur elementləri mütəmadi surətdə

təkmilləşməkdədir, həmçinin, dövlətimiz insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının etibarlı təminatçısı qismində çıxış edir...

Bu halda bəhs olunan təşkilatın “ideoloji hücum” səciyyəli kampaniyasını necə dəyərləndirmək olar? Eyni zamanda diqqəti cəlb edən bəzi məsələlər var:

- “Human Rights Watch” təşkilatının “hədəfi” və xidmət etdiyi qüvvələrin “arzuları”...

-Sözügedən təşkilatın “hesabat” və ya “bəyanat”larında istinad mənbəsi...

-Qeyri-obyektiv, birtərəfli və qərəzli “məlumatlar”ın əsl məqsədi...

Yeni siyasi “kampaniya” - ənənəvi kod, dəyişməyən “parametrlər”...

Məsələnin mahiyyətinə keçməzdən öncə bildirok ki, bu “dəyənək təşkilat” gözləndirdiyi kimi COP29 öncəsi erməni-pərəst ma-

böhtan kampaniyasına start verib. Erməni lobbisinə bağlı bu qurumun nümayəndəsi, adı “ətraf mühitin baş mühafizəçisi” kimi qeyd edilən postunu tutan Mırto Tilianaki Azərbaycan-da COP29-da iştirak edən hökumətlərin iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə tədbirlərinin müstəqil səs-lərin mühüm iştirakını tələb etdiyini açıq şəkildə bildirmələrini de-

yib. Qeyd edək ki, BMT-nin 29-cu illik iqlim dəyişikliyi konfransında (COP 29) iştirak edən hökumətlər insan hüquqları sahəsində öz öhdəliklərini yerinə yetirməlidirlər.

Qərəzli şəkildə Azərbaycanda dözümsüzlükdə ittiham edən təşkilat nümayəndəsi özünün “iddiasını” ənənəvi qərəzlə “zənginləşdirməyə çalışıb”. Təzyiq mexanizmlərinin adət edilən yalan ştrixlərini “əldində bayraqa” çevirən qurum üzvü yenə də yalançı “siyasi məhbus”, “azad sözə təzyiq”, “fərqli fikrə dözümsüzlük” kimi qeyri-standart böhtanları önə çıxarmağa çalışır.

Müharibə vaxtı realığı gözləri ilə görmələri üçün dəvət edildilər...

İlk olaraq qeyd edək ki, “Human Rights Watch” Azərbaycana qarşı demək olar ki, hər zaman xüsusi qərəzlə işləyib. 30 illik erməni işğalı dövründə haqqı, hüququ pozulan, ev-eşiyindən didərgin salınan, doğma yurdunda yaşamaq hüququndan məhrum edilən yüz minlərlə azərbaycanlı nə sirdirsə, “Human Rights Watch”ın gözüne görünməyib - hətta Qərbin aparıcı təsisatlarının erməni işğalı altında olan Azərbaycan torpaqlarında ekoloji tarazlığın pozulması, meşələrin yandırılması, suların çirkəndirilməsi ilə bağlı qətnamə və qərarlarını “oxumayıb”.

44 günlük Vətən müharibəsi dövründə Ermənistan Silahlı Qüvvələri Azərbaycanın Bərdə və Tərtər şəhərlərini bombalayan zaman “Human Rights Watch” və

yetirən təşkilatlar Azərbaycana dəvət olundular - onlara Ermənistanın mülki insanlara qarşı ballistik raketlərdən və kasset bombalarından istifadə etmələri hallarını yerindəcə araşdırmaq, hesabatlar hazırlamaq təklif edildi. Amma bu təşkilatlar yenə də öz qərəzlərindən əl çəkmədilər. Prezident İlham Əliyev 2020-ci il oktyabrın 28-də Almaniyanın ARD televiziyaya kanalına müsahibəsində bildirmişdi ki, Biz “Amnesty International” və “Human Rights Watch” təşkilatlarını Azərbaycana dəvət etmişik: “Əfsuslar olsun ki, onlar hadisələri yalnız Ermənistan tərəfindən işıqlandırır. Onlar bura gəlmək üçün bizə müraciət etməyiblər. Ona görə bizdə onların qərəzliliyi ilə bağlı böyük şübhələr var”.

“Human Rights Watch” əsl həqiqət qarşısında kor və lal olur

barbarlığının qurbanına çevrilmiş milli mədəniyyət abidələrinin dağılıması faktını, dini-tarixi əhəmiyyətli tikililərin yerlə-yeksan edilməsi faktını, hətta qiblələrin uçurulması, məscidlərin təhqir olunması, meşələrin küləvi şəkildə qırılması və yandırılması, Oxçuqayın təmsalında su hövzələrinin qəsdən çirkəndirilməsi hallarını niyə diqqətə almadılar? Beləliklə, fakt ortadadır. “Human Rights Watch” yalnız qərəz axtarışındadır. Bu qərəzin səbəbi isə...

Bəli, COP29 qabağı bu kimi siyasi təzyiqlərin aparılacağı gözlənilən idi. Hətta zaman-zaman bunun “işarələri” də bəlli olurdu. İndiki halda, Azərbaycanın bölgədə reallaşdırıldığı yeni situasiya, yeni iqtisadi-siyasi konfigurasiya və ən əsası bölgənin müstəqil inkişaf perspektivi “Human Rights Watch” və onu “idarəedənlər”i hərəkətə gətirib. “Human Rights Watch”u həttə ermənipərəst xorun bir qolu da andandırmaq olar - o mənada ki, bu qurumun haraya işləməsi, haradan qidalanması, kimlərin əlində oynunağa çevrilməsi hər kəsə bəllidir. Rəsmi Vaşinqtonun təzyiq kampaniyasının əsas predmetlərindən biri olan “Human Rights

COP29 öncəsi...

Watch” ABŞ-da yaşayan erməni lobbisinin maliyyəsi ilə “bəhrələnilir” - bu baxımdan, onların ölkəmizlə bağlı apardıqları kampaniya da “başadüşüldür”.

Amma bu kimi qərəzli kampaniyalar ölkəmizi qarşısına qoyduğu hədəflərdən yayınırı bilməz. Dünyada ekoloji tarazlığın bərpası üçün beynəlxalq muzakirə platforması yaradan Azərbaycanın gördüyü işlər böyükmiqyaslıdır - böyük “ambisiyaların” “Human Rights Watch” kimi xırda oyuncaqlarının bu siyasi şouları heç bir mənə və əhəmiyyət kəsb edə bilməz...

P.İSMAYILOV

Kanada beynəlxalq qanunları necə pozur?

Yerli əhali fransızca danışmağa məcbur edilir

Bəzi ölkələrin “bürümdükləri” “demokratiya və inkişaf örtüyü” sabun köpüyü qədər həssas və davamsızdır. Həmin örtüklərə ilk yaxınlaşmadaca bütün həqiqət ortaya tökülür və bu dövlətlər haqqında uydurulmuş utopik “yüksək fikirlərin” boş taftalogiyadan ibarət olması üzə çıxır. Görünən budur ki, həmin dövlətlər “demokratiya” və “insan hüquqları” kontentini yalnız öz maraqları üçün və ya təzyiq vasitəsi kimi istifadə edir.

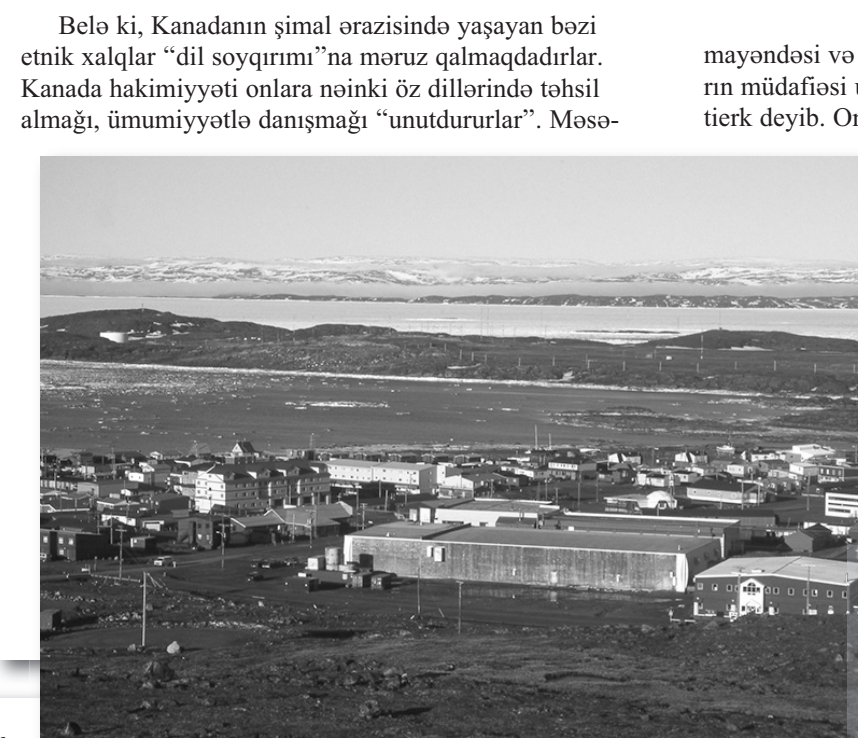
Məsələn Fransa... Özünü “tarixi ölkə”, “demokratiyanın beşiyi” adlandıran Parisin tarixdə törətdiyi onlarla vəhşilik, soyqırımı, nekolonializm faktı, reliqiyafobiya və bu kimi qəbuləlməz hərəkətlər “göz oxşayır”. İşğal etdiyi ərazilərin əhalisini qul kimi istismar edən, onların kütləvi şəkildə qıran, həmin ərazilərin təbii sərvətlərini talan edən Fransa ayaq basdığı ərazilərin aborigen əhalisinə zülm edib. Bu gün Afrikada “fransızdilli” ölkələr kontentinin olması bunun faktoloji sübutudur. Fransanın apardığı “siyasətin” nəticəsidir ki, bu gün Afrikada öz dilini unudan xalqlar və ya toplusuqlar var.

Parisin davamçısı...

Təəssüfləndirici haldır ki, bu kimi məsələlərdə Fransa tək deyil - onun davamçıları da var. Məsələn, aidyyəti oldu - olmadı bütün ölkələrin işinə müdaxilə edən Kanada kimi. Kanadanın bəzi “məziyyətləri” hələ də sır kimi saxlanılır. Bu ölkənin “cəlbədicisi” təbliğatının altında isə olduqca acı həqiqətlər yatır. Hətta bəzi məqamlarda bu həqiqətlər Fransanın apardığı soyqırımı siyasəti ilə eyni mahiyyəti daşıyır. Necə deyirlər, Kanada Fransanın davamçısına çevrilib...

Ortadakı faktlar acınacaqlı durumun hansı həddə olduğunu deməyə əsas verir - YUNESCO-nun məlumatlarına görə, Kanadada yerli xalqların danışıdığı 90 dilin dördəndən üçü yox olmaq təhlükəsi ilə üz-üzədir. Kanadanın Nunavut ərazisində yaşayan inuitlərin yerli təşkilatı olan “Nunavut Tunngavik”-in məlumatına görə 1966-cı ildə qəbul etdiyi 90 dilin dördəndən üçü yox olmaq təhlükəsi ilə üz-üzədir. Kanadanın Nunavut ərazisində yaşayan inuitlərin yerli təşkilatı olan “Nunavut Tunngavik”-in məlumatına görə 1966-cı ildə qəbul etdiyi 90 dilin dördəndən üçü yox olmaq təhlükəsi ilə üz-üzədir. Kanadanın Nunavut ərazisində yaşayan inuitlərin yerli təşkilatı olan “Nunavut Tunngavik”-in məlumatına görə 1966-cı ildə qəbul etdiyi 90 dilin dördəndən üçü yox olmaq təhlükəsi ilə üz-üzədir.

BMT kürsüsündən SOS çağırışı: Kanada hökumətinin dil unutturma siyasəti

Kanada hökuməti aborigenlərin təhsil və dil hüquqlarına qarşı...

bi bitirir. Halbuki Kanadanın yerli xalqları olmayanlar arasında bu göstərici 10 nəfərdən 9-dur. Göründüyü kimi, dil məhdudiyyəti insanları təhsil almaq hüququndan da məhrum edib.

İnuktut dilində təhsilin olmaması isə Nunavuta qanunvericiliyinə ziddir. Eyni zamanda, bu 1992-ci ildə ATƏT-in Helsinki görüşü çərçivəsində Kanadanın öz üzərinə gö-

türdüyü beynəlxalq öhdəliklərinə ziddir. Paralel olaraq Kanada dövlətinin bu siyasəti BMT Baş Assambleyasının 1966-cı ildə qəbul etdiyi İqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar barədə beynəlxalq paktı ilə tərs mütənəsbidir. Halbuki Kanada dövləti bu sənədi ratifikasiya edib.

lən, yerli aborigen xalq olan inuitlər kimi...

Hesablamalara görə, 2051-ci ildə yalnız 4 faiz inuit ana dilində danışacaq (inuktut dili). Bu barədə BMT-nin xüsusi sessiyasında inuit xalqının nümayəndəsi və “Nunavut Tunngavik” adlı yerli xalqların müdafiəsi uğrunda təşkilatın rəhbəri Aluki Koutierk deyib. Onun hesablamalarına York universitetinin tədqiqatçısı Yan Martin də təsdiq edir.

Bəlli olur ki, hazırkı proseslərin inkişafı məhz bu dilin və xalqın tamamilə sıradan çıxarılmasına hesablanıb. Özünün “demokratik təhsil sisteminə” tarixi, hətta Kanadanın keçmişini özündə əks etdirən bir dilə yer tapmayan, bu dili qəbul etməyən bir dövlət hansı “demokratiyadan” və ya “insan hüququndan” danışır?

Δ Δ i	▷ ▷ pu	◁ ◁ a	" h
Λ Λ pi	> > pu	< < pa	< p
∩ ∩ ti	∩ ∩ tu	∩ ∩ ta	∩ t
ρ ρ ki	δ δ ku	β β ka	β k
Γ Γ gi	∫ ∫ gu	ℓ ℓ ga	ℓ g
Γ Γ mi	∫ ∫ mu	ℓ ℓ ma	ℓ m
σ σ ni	∩ ∩ nu	∩ ∩ na	∩ n
∫ ∫ si	∫ ∫ su	∫ ∫ sa	∫ s
∩ ∩ li	∩ ∩ lu	∩ ∩ la	∩ l
∩ ∩ ji	∩ ∩ ju	∩ ∩ ja	∩ j
∩ ∩ vi	∩ ∩ vu	∩ ∩ va	∩ v
∩ ∩ ri	∩ ∩ ru	∩ ∩ ra	∩ r
∩ ∩ qi	∩ ∩ qu	∩ ∩ qa	∩ q
∩ ∩ ngi	∩ ∩ ngu	∩ ∩ nga	∩ ng
∩ ∩ nngi	∩ ∩ nngu	∩ ∩ nnga	∩ nng
∩ ∩ ti	∩ ∩ tu	∩ ∩ ta	∩ t

Təəssüfləndirici haldır ki, aşağı təhsil yerli xalqlar arasında başqa problemlərin də

Fransanın “dil koloniyası”...

Yuxarıda, Kanadanı əbəz yerə Fransanın “davamçısı” adlandırmaq - son dövrlərdə beynəlxalq hüquqa münasibətdə elə “fransız ədalətsizliyi” sərgiləyən Kanada Parisin bu və ya digər şəkildə təsiri altındadır. Yerli xalqların dillərində təhsilin olmasına imkan verməyən, bunun qarşısını alan, bir sözlə, “dil soyqırımı” həyata keçirən Kanada hökumətinin addımları mütəxəssislər tərəfindən linqvisid adlandırılır. Maraqlı məqam

dili unuduran, bu dilin sıradan çıxması üçün bütün gücünü səfərbər edən, Kanada hökuməti 2019-cu ildə Nunavute əyalətində fransız dilinin dəstəklənməsinə 39 dəfə çox vəsait ayırıb. Nunavut əyaləti əsasən yerli əhalinin, inuitlərin yaşadığı ərazini əhatə edir. Həmin ərazidə yerli xalqların dillərində 60 faizdən çox əhali danışır - demək ki, ərazisində yaşayan əhalinin yarısından çoxunun danışıdığı dili sıradan çıxarma bahasına Kanada hakimiyyəti bu ərazini də Fransanın “dil koloniyası”na çevirməyə çalışır.

inkişaf etməsinə yol açır - işsizlik artır və bu da öz növbəsində yoxsulluğun genişlənməsinə gətirib çıxarır. Paralel olaraq bu vəziyyət kriminogen duruma da təsir göstərir - cinayətkarlıq artır. Bu, ticari-iqtisadi duruma da mənfi assosiasiya yaradır - Nunavutdə qiymətlər Kanadanın digər bölgələri ilə müqayisədə 3,1 dəfə yüksəkdir. Beləliklə, Kanada hökumətinin yürütdüyü “dil soyqırımı” özlüyündə tarixi aborigen xalqların sıradan çıxmasına, təhsilsizliyə, cinayətkarlığın artmasına və ən əsası regionda Fransa patronajlığının yaranmasına yol açır...

Acı nəticələr...

S.İSMAYILZADƏ

YENİ AZƏRBAYCAN

http://www.yeniazərbaycan.com

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544
“Azərmətbuatyayımı” ASC - 0124411991, 0124404694
“Səma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100, 0504560835
“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Qasid” MMC - 0124931406, 0124938343

F.Ş.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 0505357898
“Türküstan Media Group” MMC – 050 241-48-23
“Region Press” MMC – 055 316-79-01
“Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Vətən müharibəsi- bəşəri azadlığın, ilahi ədalətin simvolu... İllər, ösrlər keçsə də, nə Azərbaycan xalqı, nə də tarix unudacaq bu xalqın mübarizə əzmini, haqq savaşını. Vətən müharibəsi dünyanın həqiqətə kor göz-lərinin açıldığı, kar qulaqlarının eşitdiyi andır. Vətən müharibəsi səssiz hicvıqların hayqırıtıya dönməsi, yalın əllərin dəmir yumruğa çevrilməsidir. Vətən müharibəsi zəfərin təntənəsidir.

Bu təntənəni xalqımıza yaşadan oğullar var, əlbət. O oğulların dəyanəti, şücaəti, Vətən eşqi ilə çırpınan qəlbləri hesabına bunca illik həsrət sona yetdi, xalqımız öz əzəli-əbədi torpaqlarına qovuşdu.

Bu gün-27 sentyabr canımı bu yurd üçün

qurban vermiş oğul-
larımızın- ruhları pak
şəhidlərimizin Anım
günüdür. 2020-ci ilin
27 sentyabr tarixində
başladı hər şey. Hə-
min gün xalqımızın
səbrini daşıran son
damla, bizi şanlı zə-
fərə aparan yolun
başlanğıcı idi. O gün
atıldı ıgıdlərimiz dö-
yüş meydanına çox-
dən gözlədikləri anın
gəlməsi sevinci ilə.
Onların qərarlılığı,
cəsarəti, düşməne

nifrəti, torpağa məhəbbəti artıq müharibənin
44 gün sonrakı taleyini elə o gündən yazmış-
dı. Təəssüf ki, onların üç mini 44 günün
müxtəlif günlərində şəhadətə ucalaraq Zəfər
gününi görmədilər. Amma uca ruhları hər
şeyi gördü, eşitdi, bizimlə birgə sevindi.

O ruhlar onu da gördü ki, bu xalq onların
adını, şərəfini, xatirəsini necə dərin ehtiram-
la, sevgi ilə yaşadır, uca tutur. Düz dörd ildir
təkcə Azərbaycanda deyil, bütün Türk dün-
yasında Vətən müharibəsi şəhidlərimizin adı
ehtiramla yad edilir, onların xatirəsinə həsr
olunmuş tədbirlər keçirilir, filmlər çəkilir,
kitablar yazılır. Körpələrimiz onların xatirə-
sinə həsr olunmuş şeirlər əzbərləyir, gənclə-
rimiz onların həyat hekayələrini özlərinə ör-

nək alırlar.

44 günlük Vətən müharibəsində canını
bu torpaqlara fəda edən qəhrəmanlarımız-
dandır şəhid mayor Emin Süleymanov. O,
həm də xatirəsi tez-tez anılan, adının əbədi-
ləşdirilməsi üçün öz ailəsi, yaxınları, eləcə
də onunla şəxsen tanışlığı olmayan xalqı-
mız digər nümayəndələri tərəfindən əsaslı
işlər görülmə ıgıdlərimizdəndir.

Emin Süleymanovun gənclərə örnək hə-
yat yolu, keçdiyi döyüş yolu geridə qoydu-
ğumuz dörd ildə tez-tez qəzet səhifələrinə
mövzu olub, sosial mediada paylaşılb. Hətta
ötən il- 2023-cü ilin mart ayında bu sətirlə-
rin müəllifinin şəhid mayor Emin Süleyma-
novun xatirəsinə həsr edilmiş kitabı işıq üzü
görmü.

“Nəfəs” İctimai Birliyinin sədri Fərəngiz
Balakışiyevanın dəstəyi, DGYTB-nin təşki-
latçılığı ilə çap olunmuş “Qutsal yolçu” kita-
bında şəhidin ailə üzvləri, döyüş yoldaşları,
əsgərləri, məktəb müəllimləri, qohumları və
dostlarının xatirələri ilə yanaşı, dövrü mət-
buatda Emin Süleymanov haqqında çıxan
yazılar, şeirlər çap olunub.

Qeyd edək ki, ömrünün 30 ilə yaxını
vətənin müdafiəsinə, hər b sənətinə həsr
edən mayor Emin Süleymanov 2020-ci il
sentyabrın 27-də başlanan Vətən müharibə-
sində artilleriyaçı olaraq iştirak edib. 9 no-
yabr 2020-ci ildə Laçın dəhlizi istiqamətin-
də döyüş tapşırığını yerinə yetirərək qəhrə-
mancasına şəhadətə ucalıb.

Əbədi qəhrəmanlar...

Mayor Emin Süleymanov şəhadətindən
sonra “Vətən uğrunda”, “İgidliyə görə” və
“Şuşanın azad olunmasına görə” medalları
ilə təltif olunub.

Kitab oxunar, oxucunun xəyal dünyası
üçün bir mövzuya çevrilir. Film isə o xəyal
dünyasında yer alanları ekran vasitəsilə bizə
təqdim edir. Bu düşüncə ilə yola çıxan qə-
dirşünaslar Emin Süleymanovun xatirəsinə
ekranlarda da əbədləşdirmək qərarına gəl-
dirlər. Kitabdan az sonra şəhidimizin xatirə-
sinə həsr olunmuş bədii-sənədli film çəkildi.

“Biz həmişə sizinləyik!” adlı qsamət-
rajlı bədii-sənədli film Qeyri-Hökumət Təş-
kilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin mali-
yyə dəstəyi ilə Həsil Tağıyevin rəhbəri ol-
duğu “Qayıdış” İctimai Birliyi tərəfindən
lentə alınıb. Film məğrur şəhidimizin keçdi-
yi şərəfli zabit yolundan, Aprel döyüşlərində,
44-günlük Vətən müharibəsində göstər-
diyi qəhrəmanlıqlardan və qələbəyə saatlar
qalmış şəhidlik zirvəsinə ucalmasından bəhs
edir. Bədii-sənədli filmdə şəhidin uşaqlıq,
gənclik illəri, Azərbaycan ordusunun zabiti
kimi keçdiyi şərəfli həyat yolu işıqlandırılır.
Maraqlı süjet xəttinə malik olan filmdə, şə-
hidin ruhu uşaqlıq illərini, oxuduğu orta
məktəbi ziyarət edir, əzizləri ilə görüşür və

kadr arxasından öz həyatını danışır. Filmin
sonunda şəhidin övladının “Sənin kimi zabit
olub, Vətəni sənin kimi qoruyacam, ata!”
sözləri isə bu xalqın dəyanətini, özəmətini
bir daha göstərir.

Qeyd edək ki, filmin layihə rəhbəri Şə-
ker Tağıyeva, ssenari müəllifi Xaqani Əli-
yev, rejissoru Namiq Ağayevdir.

Əlbəttə, Emin Süleymanov kimi şəhidlə-
rimizin ruhunu şad etmək, xatirəsinə ədəbi-
ləşdirmək üçün çox önəmli işlər görülür və
görülməlidir. İncəsənət nəsilərin ən gözəl
dialoq vasitəsidir. Bu vasitə ilə gələcək nə-
silərimiz də öz yurd-yuvalarının tarixini də-
rindən öyrənəcək, xalqımızın başına gətiril-
ən müsibətləri unutmayacaq, öz keçmişinə
layiq şəkildə yetişəcək, ən əsası isə bu yur-
dun suverenliyi, onların azad və fərian gə-
ləcəyi naminə canından keçən şəhidlərimizi
tanıyaçaqlar.

Vətənimizin müstəqilliyi və suverenliyi
uğrunda canından keçmiş bütün şəhidlərimi-
zi sayğı və ehtiramla anır və onlar haqqında
bu cür məqalələri məhz onların sayəsində
suveren Azərbaycanın vətəndaşı kimi yaz-
mağın sonsuz qürurunu yaşayırıq.

Allah rəhmət eləsin!

Şahənə MÜŞFİQ

Hər bir ölkə üçün vacib sahə

Ümumdünya Turizm Günüdür

Turizm istənilən ölkə üçün vacib reallıq-
lar kəşb edən, bir o qədər də mühüm olan
bir sahədir. Hər kəsə bəllidir ki, turizmin
dünya iqtisadiyyatındakı yeri və rolu gün
keçdikcə sürətlə artır. Hətta tanınmış iqtis-
adçılar və analitiklər qeyd edirlər ki, dünya
iqtisadiyyatının gələcəyi turizm sənayesi və
turizm biznesi ilə çox bağlıdır. Bu, heç də
mübaligə deyil. Çünki 20 ildən çoxdur ki,
dünyada turistlərin illik orta artım tempi 5,1
faiz təşkil edib, valyuta daxilolmaları isə 14
faiz artıb.

Turizmin dünya ölkələri üçün vacib sa-
hələrdən biri olması barədə söhbət açmağı-
mızın xüsusi səbəbi var. Belə ki, bu gün-
sentyabrın 27-si Ümumdünya Turizm Günü
kimi qeyd edilir. 1925-ci ildən Cenevrədə
müxtəlif adlar altında fəaliyyət göstərən Tu-
rizm Təşkilatı 1970-ci il 27 sentyabr tarixdə

Ümumdünya Turizm Təşkilatı kimi formala-
şıb. 1979-cu ildə Baş qərarı Madrid şə-
hərinə köçən təşkilat 27 sentyabr - Ümum-
dünya Turizm Gününi təsis edib. Bu gün
Azərbaycan da daxil olmaqla, dünyanın 150-
dən çox ölkəsində turizm təmsilçilərinin
bayramı kimi qeyd edilir.

Turizm əsasən sosial-iqtisadi
sahə kimi 19-cu əsrin ortalarından
inkişaf etməyə başlayıb. Bu dövrdə
qədr isə turizm fərdi gəzinti və sə-
yahət xarakteri daşıyırdı, qeydiyyatda
düşmədən müxtəlif əraziləri, ölkə-
ləri gəzən adamlara “turist” deyir-
dilər. 1954-cü ildə Birləşmiş Mil-
lətlər Təşkilatının (BMT) yığıncə-
ğında “turizm” sözü müzakirə olu-
nub, onun beynəlxalq mahiyyəti,
sosial-iqtisadi əhəmiyyəti müəy-

yənləşdirilib. BMT-
nin 1963-cü ildə keçir-
ilən Roma konfran-
sında isə “turist” anla-
yışına konkret tərif
verməyə cəhd edilib.
Sözsüz ki, həmin konf-
ransda turizmə konkret
tərif verə bilməyiblər. Lakin hazırda turizm
bütün dünya miqyasında sosial-iqtisadi sahə
kimi inkişaf etdiyinə görə, onun haqqında
müxtəlif elmi ədəbiyyatlar meydana gəlib.

“Turizm və Sülh”

Azercell və GSMA əməkdaşlığı gücləndirir Ölkənin lider mobil operatoru insan kapitalının inkişafına töhfə verir

“Azercell Telekom”
MMC və Beynəlxalq GSM
Assosiasiyası strateji tərəfdaş-
lığı gücləndirir. Cari ilin may
ayında Bakıda baş tutan ikinci
GSMA M360 konfransında
aparılan danışıqlara əsasən bu
əməkdaşlıq yeni sahələri əha-
tə etməyə başlayır.

Xətlərdəki, GSMA
münbit biznes mühitinin yara-
dılması, innovasiya və sosial
dəyişikliyin təşviqi məqsədilə
mobil ekosistemi bir araya gə-
tirən global təşkilatdır. Konf-
rans çərçivəsində Azercell və
Assosiasiyasının rəhbər heyəti
arasında keçirilən görüşdə sü-
ni intellektin telekommunika-
siya sahəsində tətbiqi imkan-
ları və ümumilikdə bu tərəf-
daşlığın potensial inkişaf isti-

qamətləri müzakirə edilmiş-
dir. Nəticədə “GSMA Advan-
ce”-in Azercell əməkdaşları
üçün xüsusi təlimlər təşkil
edəcəyi barədə razılıq əldə
olunmuşdur.

Təlimlər Əşyaların inter-
neti, mobil məxfilik və kiber-
təhlükəsizlik, telekommunika-
siya siyasətinin tənzimlənməsi
və digər bu kimi mühüm möv-
zulara toxunaraq şirkət əmək-
daşlarının yeni dövrün iş bazarı-
na uğurlu adaptasiyasına
dəstək olacaq. Qeyd edək ki,
kurslara artıq start verilib.

Ölkənin telekommunikasi-
ya bazarının inkişafına töhfə
verməyi hədəfləyən Azercell
bu istiqamətdə GSMA ilə bir-
gə yeni layihələr həyata keçir-
məyə davam edəcək.

İdman

İdman federasiyalarının nümayəndələri ilə görüş keçirilib

Gənclər və İdman Nazirliyində id-
man federasiyalarının nümayəndələri ilə
növbəti görüş keçirilib.
Nazirliyin mətbuat xidmətindən
AZƏRTAC-a verilən məlumata görə,
Azərbaycan İdman Akademiyasında
(AİA) təşkil olunan görüşdə nazir Fərid
Qayıbov federasiya nümayəndələrini
“Paris-2024” Yay Olimpiya Oyunlarında,
eləcə də Yay Paralimpiya Oyunlarında
qazanılan uğurlar münasibətilə təbrik
edib. Nazir son vaxtlar görülmüş işlər və
qarşıda duran vəzifələr haqqında danışıb,
görüştün gündəliyi barədə məlumat verib.
Görüşdə alman idman mütəxəssisi
Matthias Frederix Hahn idman tibbi möv-
zusunda çıxış edib. Sonra “Paris-2024”
Yay Olimpiya Oyunları ilə bağlı hesabat

dinlənilib, 2025-ci ildə Azərbaycanda
keçiriləcək III MDB Oyunlarına hazırlıq
barədə, həmçinin beynəlxalq federa-
siyalara seçkilərdə təmsil olunma mə-
sələləri, Azərbaycan İdman Akademi-
yasına qəbul, idman federasiyalarının
sosial media fəaliyyəti haqqında məlu-
mat verilib.

Tədbirdə Azərbaycan Badminton
Federasiyasının strateji inkişaf planı
təqdim edilib və AMADA-nın təqdimatı
dinlənilib. Həmçinin UGİM-lərin fəa-
liyyəti, idman psixoloqlarının hazırlan-
ması, texniki rəqlamentin yeni versiyası-
nın nəşrə hazırlanması və digər məsələ-
lər müzakirə edilib.

Regionlarda seleksiya işlərinin aparıl-
ması və digər məsələlərlə bağlı müvafiq
təvsiyələr verilib.

Azərbaycanın çimərlik voleybolu komandası EEVZA çempionatında iştirak edəcək

Azərbaycanın çimərlik voleybolu
komandası Şərqi Avropa Voleybol Zon-
al Assosiasiyasının (EEVZA) çempio-
natında iştirak edəcək.
Voleybol Federasi-
yasının mətbuat xid-
mətinin “Report”a
verilən məlumata gö-
rə, voleybolçular beynəlxalq yarışda iştirak

rak etmək üçün
bu gün Gürcüstan-
na yollanıblar.
Sentyabrın
26-dan 29-dək
Tbilisi şəhərində
keçiriləcək yarış-
da ölkəmizi 1 kişi
komandası (Heydər Məmmədli - Nəri-
man Bayramlı)
təmsil edəcək.
Qeyd edək ki,
çempionat iştirakçı-
ları FIVB reyting
xalları qazanacaq.

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası
Baş redaktor:
Alqış HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com
mail@yeniazərbaycan.com
Ünvan: Bakı - AZ-1000. Üzəyir Hacıbəyli - 66

Telefonlar:
598-37-76, 498-82-21
498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100
Lisensiya: N-B-317
Tiraj: 4964
Sifariş: 2200
“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 150048601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar
mərkəzində yığılıb, səhifələnilib və
“Azərbaycan” nəşriyyatında
ofset üsulu ilə çap edilib.

Qəzet 1993-cü ilin
aprel ayından nəşr olunur.
Məsul nəvbətçi:
Nardar BAYRAMLI